

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): **ORTMANN, Matyáš**

Název práce: *Postoj a role Chorvatska ve věci stíhání a vydávání válečných zločinců Mezinárodnímu trestnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii – případová studie Ante Gotovina. Praha, 2019. 38 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií.*

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Matyáš Ortmann se ve svém bakalářském projektu zaměřil na zhodnocení postojů Chorvatska v otázce stíhání a vydávání obviněných chorvatských vysoce postavených vojenských činitelů Mezinárodnímu soudnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii (ICTY). Na základě případové studie věnované generálplukovníku Ante Gotovinovi se Ortmann pokusil analyzovat spolupráci chorvatských vlád s ICTY, reakce chorvatského establishmentu v souvislosti s vývojem kauz a dopady rozhodnutí ICTY ve sledovaných kauzách v chorvatské společnosti. Cíl práce, „zhodnocení, jak se chorvatským vládám dařila spolupráce s Tribunálem“, není příliš srozumitelně definován.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

K formální struktuře práce nemám žádných námitek. Autor práci vystavěl tradičním způsobem. V kontextuální části nastiňuje nezbytný exkurz, tj. nejprve představuje činnost ICTY, představuje jeho pravomoci a působení. Poté vysvětluje na pozadí rozpadu socialistické Jugoslávie příčiny vypuknutí konfliktu v Chorvatsku. V druhé části projektu se již věnuje nastínění spolupráce Chorvatska s Tribunálem, charakterizuje roli Ante Gotoviny ve vojenské operaci Bouře, která prakticky ukončila existence kvazistátní struktury RSK, a hodnotí, jak se vyvíjela spolupráce chorvatských vlád v otázce vydání obviněných chorvatských generálů (kromě Gotoviny ještě Mladena Markače a Ivana Čermaka). Z metodologického hlediska lze práci označit jako standardní případovou studii.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Finální podobu bakalářského projektu výrazně negativně ovlivnil těžkopádný projev textu. Stylistika práce je na podprůměrné úrovni. Autor nedokázal text oprostít od vatových výrazů („období nepokojů trvalo víceméně celá 90. léta, „ona studená válka“, „nejčtenější zdroj práce“, atd.), komplikovaných složených větných spojení, či úplných klišé (lokální „autoři mají lepší přístup k datům, a tudíž i mnohem širší povědomí o problematice“, „Franjo Tuđman byl během svého života velice vytížený člověk“). Některé věty v Ortmannově práci nedávají smysl (“Zlepšení dojmu z nové vlády interpretovala zejména srbská menšina žijící na území Chorvatska”). Ortmann v textu směšuje primární zdroje (prameny) se sekundárními zdroji (odbornou literaturou). Abstrakt by neměl obsahovat poznámky pod čarou.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Ortmann ve svém výkladu opomíjí vytyčené cíle práce, nepředkládá relevantní rozbor a vysvětlení. Zásadní výtkou je, že se kolegu Ortmannovi nepodařilo finální text přiblížit k analytickému zpracování. Namísto analýzy rozdílností a podobností v přístupu vůči ICTY mezi jednotlivými chorvatskými vládami se Ortmann drží vágních floskulí, které slouží pouze k vyplňování prostoru, aniž by obsahovaly jakékoliv podstatné sdělení. “Přestože Chorvatsko od nástupu nové Račanovy koaliční vlády zlepšilo svůj přístup vůči Tribunálu, na jaře již Tribunálu začala docházet trpělivost kvůli pasivitě, kterou vykazovala chorvatská vláda v rámci vydání obžalovaného a začal vyhrožovat skrze OSN různými postihy”.

Při čtení jeho práce se nabízí několik otázek. Jak Ortmann hodnotí přístup levicové Račanovy vlády k vydávání zločinců? V čem se jeho vláda odlišovala od předchozí éry pod kontrolou F. Tudjmana? V čem se přístup vlády změnil v období opětovného nástupu HDZ v čele s Ivo Sanaderem? Ortmann by měl vyložit, na základě jakých argumentů přirovnávala srbská elita v Chorvatsku Tudjmanovu vládu k ustašovskému státu. Vysvětlení za pomoci Tudjmanova konstatování, že „Jasenovac je mýtus“, jsou nedostatečná. Autorovo hodnocení roku 1995 a triumfálního dobytí RSK je nesrozumitelné (Ortmann tvrdí, že „diskurs o konci války v oblasti RSK ze strany Chorvatska byl takový, že srbské obyvatelstvo bylo vyzváno, aby zůstalo na chorvatském území“).

Autor v úvodu konstatuje, že je obeznámen s „nějakými dalšími závěrečnými pracemi“ na dané téma. Pokud pomineme stylistickou neobratnost jeho vyjádření, problémem je, že Ortmann se s těmito pracemi (aniž by je uvedl a řádně citoval) vypořádává konstatováním, že jeho práce se liší v tom, že „pracoval s jinými, zejména novějšími informacemi a zdrojovým materiálem“, opět bez další specifikace. Není jasné, na jaký výzkum, v jaké podobě, jakým způsobem navazuje. V souvislosti s popisem událostí předcházejících rozpadu Jugoslávie, plete Ortmann pojmy „stát“ a „republika“ (v případě svazových republik hovoří jako o státech). Nástin příčin vypuknutí konfliktu v Chorvatsku je zpracován velmi povrchně a zavádějícím způsobem. Čtenář se o příčinách rozpadu Jugoslávie a vypuknutí války dozvídá jen v náznacích. Charakteristika Tudjmanovy kariéry v době socialistické Jugoslávie je vykreslena útržkovitě a zkresleně. V názvu práce („vydávání a stíhání válečných zločinců ICTY“) již autor předjímá, že šlo o válečné zločince. Období vlády F. Tudjmana nebylo v letech 1990–1991, ale 1990–1999. Z textu není jasné, jaké faktory způsobily, že se právě Tudjman dostal do politického popředí. Na základě paralely s Miloševićem, Ortmann ve svém popisu zjednodušeně spekuluje, co mohlo očekávat Tudjmana, pokud by v roce 1999 nezemřel. Namísto spekulací by Ortmann měl rozebrat, jaké důvody vedly ICTY ke zvážení podat na Tudjmana žalobu. V souvislosti s Gotovinou neobstojí argumentace, že „přestože byl Gotovina považován za hrdinu, byl ICTY obviněn a obžalován“.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autor by měl při obhajobě objasnit, co má na mysli pod pojmem „Liga jugoslávských komunistů“.

Jak je dle Ortmanna možné, že JLA byla v roce 1995 zaměstnána boji v Bihaći, když se formálně z BaH stáhla v roce 1992?

Co má Ortmann na mysli v tvrzení, že NATO a EU jsou „zejména západní organizace“?

Jaký byl reálný rozdíl v přístupu vlád I. Račana a I. Sanadera vůči ICTY?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Ortmannův text je bazálním popisem dění v Chorvatsku a postojů tamních vlád k ICTY v souvislosti s obviněnými vysoce postavenými příslušníky Chorvatské armády. K analytickému zpracování má však text daleko. Na základě výše rozebíraných důvodů jej hodnotím jako dostatečný (E).

Datum: 16. 8. 2019

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.